

Lahden kaupunkiseudun rakennemalli

Kuntahaastattelut 7–17.4.2003

Asikkalan kuntahaastattelu

Muistio

Muistiossa on esitetty kuntahaastattelun yhteydessä käydyn keskustelun pääkohdat. Lisäksi konsultille on toimitettu kirjallisia vastauksia, jotka on otettu huomioon muistion lopussa olevassa ”Kasvualueet ja kehityshankkeet”-kappaleessa sekä lähtötietoraportissa (identiteetti, rooli, vetovoimatekijät).

Päiväys 19.06.2003

Viite 67030062.YSK

Sivu 1 (10)
Yhteyshlö Juha Nurmi
Alueidenkäyttö ja arkkitehtuuri
Puh. (09) 682 6473, 040 837 7009
Faksi (09) 682 6600
juha.nurmi@poyry.fi

1. Miten määrittelisitte kuntanne identiteetin ja roolin

Euroopan alueella	<ul style="list-style-type: none">- Matkailu – Pulkkilanharju- Lomakylät- Rapala
Valtakunnallisesti	<ul style="list-style-type: none">- Kesäasukkaat (Helsingin seudulta)- Etelä-Päijänteen porttina rajaton kysyntä- Pääkaupunkiseudun vedenotto Päijänteestä – valvonta takaa laadun- Asikkalan Raikas hyvä suunnistusseura
Maa-kunnallisesti	<ul style="list-style-type: none">- Asuminen ja kohtuullisen hyvät palvelut- Vapaa-aika – liikunta tärkeä seudullisesti (reitistöt)- Kylät- Rantojen tulevaisuus ja ympärivuotinen asutus
Lahden kaupunkiseudulla	<ul style="list-style-type: none">- Asuinolosuhteet – minkä tyyppistä?- Hyvät palvelut- Vastapaino Lahden kaupunkimaiselle asumiselle- Laadukas asuinpaikka- Suuret järvet alkavat- Asikkala kaavoittaa vähemmän kuin muut kunnat

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI**2. Miten arvioitte kuntanne nykyistä alue- ja yhdyskuntarakennetta ja sen kehittämistavoitteita?****Mitkä ovat kuntanne kasvualueet ja kehittävät alueet?**

Kasvualueet - uudet asuin- ja työpaikka-alueet	<p>Kylät</p> <ul style="list-style-type: none"> - vahva imagotekijä - vaihtoehto ranta-asumiselle <p>Hyrylänkangas</p> <ul style="list-style-type: none"> - kehittäminen - moottoritien porttina (Urajärvi) <p>Vääksy</p> <ul style="list-style-type: none"> - reuna-alueet - kylät - haja-asutusalueet - rannat <p>Vääksyn osayleiskaavan rakenne</p> <ul style="list-style-type: none"> - toimii edelleen - täydentämistä ja laajentamista itään <p>Vesivehmaa, Kalkkinen, Salonsaari, VT 24</p>
Kehitettävät alueet ja uudet hankkeet - olemassa olevat muutosalueet (asuminen, työpaikka-alueet, palvelut, matkailu, virkistys jne...)	<ul style="list-style-type: none"> - Pulkkilanharjun kehittäminen – matkailu ja imagovaikutus - Maankäytön keskeinen imagotekijä - Matkailun kehittäminen - Golf-kenttähanke – vie tilaa asumiselta - muita toimintoja mahdollisuus tukea golf-kentän alueeseen - Päijänne talo – matkailu- ja Päijänne-tutkimustoiminta - Vesivehmaan lentokentän kehittäminen - Vesijärven ranta - Laivaliikenne – kanavointi <p>Työpaikka-alue</p> <ul style="list-style-type: none"> - Väljää vanhaa aluetta ja uutta varantoa - Pientä ja keskisuurta Vääksyyn - kyliin (vaikeampaa) - Ei vahvasti tavoitteissa – mieluummin panostetaan matkailuun - Vehkoon teollisuusalue – EU-projekti kehittämisestä - Kehitetään, muutetaan tehokkaammaksi - Kalkkinen – sahoja, uistin tehdas - VT 24 (Lahden ja Vääksyn väli) täyttyy itsestään yritystoiminnasta - Maakaasuputki Lahti-Vääksy

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI**Mitä erityisiä vahvuuksia tai ongelmia kasvu- tai kehittämisalueisiin liittyy?**

Fyysiset edellytykset	<ul style="list-style-type: none"> - Heinolan moottoritie - Kymijoen kanava – vesisatamien kehittäminen - Oikorata - VT 24 ongelma - Salonsaari – vesijohto, lyhyt matka, etätyö - Luonto ja kulttuuriympäristö - Pohjavesi – yrityksiä tulossa - Kivistön lähdevesi pullottamo - Kalkkinen (ei pohjavesialueella) – teollisuus, Heinola lähellä, kanavointi? - Maakaasujohto Lahdesta Vääkseen - Viemäri Lahteen vastatuulella <p>Teollisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yrittäjät huolehtivat itse rakentamisesta - EU-rahoitteinen hanke – Vehkoon ja Saitan teollisuusalueet
Rajoitukset	<ul style="list-style-type: none"> - Luonto, kulttuuriympäristö - Vesivehmaa – maankäytölliset ja asenteelliset rajoitukset - VT 24 ongelmallinen - Taloudelliset rajoitukset - yhteistoimintatarve - Saitta – vesi ja viemärointi puuttuvat - Pohjavesialueet – ainoita kantavia alueita – rajoitetaan voimakkaasti rakentamista - Vääksee – taajamana kapea - Vääkseen maantiede (järvet), liikenteellinen sijainti - Kylien vesi- ja jätevesihuollon järjestäminen – laadittu suunnitelma - Anianpellon vedenottamo - Kariston alueen mahdollinen tuleva automarket uhka - Holman alueen kehittyminen saattaa olla uhka Vääkseen erikoistavarakaupalle

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI**3. Onko kunnassanne tonttivarantoja? Jos kyllä, niin missä ja kuinka paljon?**

- Teollisuusalueita lähellä VT 24:ää yli 10 hehtaaria

- 10 – 20 v – edellyttäen, että saadaan hallintaan

4. Minkälaista yhteistyötä tai yhteistyön tarpeita kunnallanne on nyt ja tulevaisuudessa?

Kansain- välisesti	- Matkailu
Valta- kunnallisesti	- Matkailu
Maakun- nallisesti	<ul style="list-style-type: none"> - Vesihuoltoyhteistyö Sysmän ja Padasjoen kanssa - Pohjavesikysymykset - Kymijoenkanava – Heinola, Kalkkinen, Vääksy - Matkailuyhteistyö Pohjois-Päijänteen kanssa

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI

Kaupunkiseudulla	<ul style="list-style-type: none">- Seutuyhteistyössä kitkaa – ei nopeata yhteistyön vahvistumista- Rakennemalliyhteistyö – ei kilpailla- Ei isoja intohimoisia tarpeita – omannäköistä yhteistyötä tekevä kunta – ensin yhteishenki, sitten isot hankkeet- Laaja osallistuminen, lausuntopyyntöjä- Myös muut asukas- ja yritystahot tulisi ottaa huomioon- Yhteinen esite tonteista – yhteisestä markkinoinnista on keskusteltu (Lahden seudun yrityskeskus)- Yritystontit, yrityskeskus- Pohjavesikysymykset- Jätevesiviemärointi- Maakaasu- Rakenneyleiskaava on koetinkivenä
-------------------------	--

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI

5. Miten määrittelsitte kuntanne kehittämissisioita?

Asuminen - Taajamat - Haja-asutus - Loma-asutus - Ranta-asuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Parempituloiset pendelöijä - Arvostavat väljyyttä – omaleimaista, infrakustannukset eivät haittaa - Korkealaatuisia, väliä tontteja lisää - Omaleimaisuus - Kylät joissa on ala-asteen koulu on myös vesihuolto – kasvu keskittyy - Kalkkisissa parhaat palvelut – Kalkkinen on voimakas kylä - Vääksyssä pitkät matkat, heikko sisäinen liikenne, koulumatkat, vähän kauppoja Ranta-asuminen <ul style="list-style-type: none"> - Päijänteellä suunniteltu, sen mukaan eletään - Ympärivuotista kun vaan mahdollista - Kunta suhtautuu myönteisesti – ranta-asuminen on voimavara
Elinkeinot, työpaikat	<ul style="list-style-type: none"> - Ei tarvetta turvata työpaikkaomavaraisuutta - Hyrtiälänkangas – pohjavesi ongelma
Palvelut - julkiset - kaupalliset	Vääksyn taajamassa sisäinen joukkoliikenne heikko <ul style="list-style-type: none"> - Pitkät etäisyydet - Koulumatkat 4-5 km taajaman sisällä - Koulukyyditykselle on valmis verkko olemassa - Myös asukkaat pääsevät koulukyydissä - Asiointitaksit - Kylissä vain ala-aste – koulu on kylän henki joka houkuttelee uusia asukkaita Kaupalliset palvelut keskittyvät Vääksyyn <ul style="list-style-type: none"> - Nopeat nettiyhteydet - Kalkkisissa – kyläkauppa (tärkeä pohjois-asiakkaille), kannattava pankki, kirkko - Kariston alueen market uhka keskustan palveluille - Liikuntahalli, urheilukenttä - Harjualue loistava virkistysalue

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI

Infraverkosto ja liikennejärjestelmä	<ul style="list-style-type: none"> - Kiinteät, nopeat nettiyhteydet - VT 24 kipupiste - Kevyen liikenteen väylät – Vääksystä kirkonkylälle ja Pulkkilanharjulle (matkailuarvo) - Yhteys Lahteen Vesivehmaan kautta – yhteys Vierumäelle - Virkistysyhteys Vääksystä Vierumäelle - Virkistysreitistöt – matkailu, kelkkailu jne.: Vääksy pullonkaulana - Kopsuontien pään parantaminen - Tiestön kunto on heikko (Tielaitos) – ylläpito - Koulukyyditykset ym. ovat hajanaisessa kunnassa kalliit - Lahden matkakeskukseen tulisi luoda hyvä yhteys - Joukkoliikenteen ja pendelöinnin kehittäminen – nyt Lahti saa kaikki edut - yhteyden tulisi kulkea sekä Lahden keskustaan, että junalle - Oikorata – joukkoliikenteen kehittäminen - VT 24 nopeusrajoitusten yhtenäistäminen, ohituskaistat
Ympäristö - Elinympäristö - Kulttuuriympäristö ja maisema - Luonto - Maisema - Vesistöt, pohjavedet - jne	Ympäristö <ul style="list-style-type: none"> - Vahvistamista ja säilyttämistä - Kulttuuriohjelma - Kyläkohtaiset ohjelmat - Paikallisidentiteetin vahvistaminen - Vahvuus - Rajoite - Tärkeitä kiinnekohteita - Kulttuuriarvot - Ylimmäinen Viipurintie - Anianpellon markkinat

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI

Sosiaalinen ympäristö ml. arvostukset ja elämäntavat	Tavoitteena säilyttää nykyinen hyvä tilanne ”Lintukoto” <ul style="list-style-type: none"> - Imagotekijät korostuvat - Tarinat ja juurtuminen – Anianpellon markkinat, Ylinen Viipurintie - Kylät muodostavat kauniita maalaisympäristöjä - Turvallinen, hyvä paikka asua - Vanhustenhuoltoa on kehitetty - Lapset – perhepäivähoito - Hyvä maine – saadaan työntekijöitä sosiaali- ja terveystyöille - Hyvä henki - Halpa veroäyri - Lahden läheisyys näkyy jo osittain - Kylä 2004 -hanke – rakennustarkastus, mitä rakennetaan vanhan mallin mukaan - Kylätoimikunnissa mukana uudet asukkaat ja loma-asukkaat - Ollaan menossa kestävään suuntaan - Ihmiset voimavaroina
---	--

6. Miten markkinoisitte kuntaanne

Yhdellä lauseella?

Kuntanne vetovoimatekijöillä?

- luonnonkauneus

- turvallisuus

- itsenäisyys

- palvelut

Vahva kesäasutus tuo ostovoimaa ja vahvistaa palveluita

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI**7. Muuta mieleentulevaa?**

- veneily, uiminen

- liikuntahalli, jäähalli

- harjualueet

- kauppakeskukset

- tiestö

Seutukaavassa tarkistustarpeita Heinolan suuntaan.

Seuraavassa on kuvattu kuntahaastattelussa ilmi käyneet kasvualueet ja kehityshankkeet tiivistetyssä muodossa.

Kasvualueet ja kehityshankkeet

Asumisen kasvualueita ovat Vääksey (tiivistämismahdollisuuksia n. 10-20 vuoden tarpeeseen) sekä Salonsaaren, Kurhilan, Hillilän, Vesivehmaan, Urajärven ja Kalkkisten kylät. Kasvavissa kylissä on ala-asteet, Kalkkisissa on lisäksi kauppa ja pankki. Asikkalalla on kokoonsa nähden keskimääräistä paremmat kaupalliset palvelut Vääkseyssä matkailun ja loma-asutuksen ansiosta. Tavoitteena on säilyttää nykyinen hyvä tilanne palvelujen suhteen. Osa rantojen loma-asutuksesta muuttuu pysyväksi, mitä kunta pyrkii edistämään. Hyrtiälänkangas on potentiaalinen asumisen ja työpaikkarakentamisen kasvualue Lahti-Heinola-moottoritien läheisyyden ansiosta. Asikkala pyrkii saamaan hyvätuloisia, hyvää elinympäristöä, turvallisuutta ja väljyyttä arvostavia asukkaita. Tonttitarjonnassa keskitytään korkealaatuisiin ja väljiin tontteihin viihtyisillä ja omaleimaisilla asuinalueilla. Vääkseyssä taajamassa on 68 ja kylissä runsaat 20 vapaata omakotitonttia. Vääkseyssä on 10 kaavoitettua kerros- ja rivitalotonttia sekä 2-3 liiketonttia.

Loukkuharjun, Vehkoon ja Saittan teollisuusalueita laajennetaan ja tiivistetään. Teollisuusalueilla on lisärakennusmahdollisuuksia 5-10 vuodeksi. Asikkala tarjoaa tontteja pienille ja keskisuurille teollisuusyrityksille. Matkailu nähdään teollisuutta todennäköisempänä kasvumahdollisuutena. Valtatien 24 varsi on tulevaisuuden teollisuusrakentamisen kasvualue. Kaavoitettua teollisuustonttimaata on vapaana Vehkoossa n. 10 ha ja Saitassa n. 3 ha. Toteutetuilla alueilla on runsaasti mahdollisuuksia lisärakentamiseen. Osa asukkaista tulee tulevaisuudessakin työskentelemään muissa kunnissa, erityisesti Heinolassa ja Lahdessa. Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen ei ole merkittävä tavoite.

Asikkalan imagon kannalta tärkeitä Pulkkilanharjua pyritään kehittämään yhä vetovoimaisemmaksi matkailukohteeksi, yhteistyötä tehdään tiehallinnon ja muiden osallisten kanssa. Golfkenttähanke Pasolanvuoren alueella, valtatie 24 tuntumassa, on esiselvitysvaiheessa. Päijänteen vieras- ja kotisatamia kehitetään. Kevyen liikenteen väylätarpeita on Vääkseyssä ja Lahden välillä (vt 24, mt 313), Vääkseyssä Vesivehmaalle ja edelleen Vierumäelle sekä Vääkseyssä Asikkalan kirkolle ja edelleen

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI

Pulkkilanharjulle. Vesivehmaan lentokentän kehittämiseksi toivotaan ympäristökuntien kanssa yhteistyötä.

Fyysisiä edellytyksiä kasvulle luovat Lahti-Heinola moottoritie-, Kymijoen kanava- ja oikoratahanke. Liikenteellinen sijainti on hyvä, Asikkala on tieliikenteen, vene- ja laivaliikenteen sekä lentoliikenteen risteys- ja liittymäalue. Valtatie 24 on liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden kannalta ongelmallinen, mikä heikentää erityisesti Vääksyn eteläpuolisten alueiden kehittämistä. Myös muiden yleisten teiden ylläpidossa olisi parantamisen varaa. Vetovoimainen ympäristö ja viihtyisät kylät houkuttelevat väljää asumista arvostavia asukkaita. Sosiaalisesti kunta on arvostettu, vanhukset ja lapset on otettu erityisesti huomioon kunnallisten palvelujen rakentamisessa. Elämisen tasoa arvostetaan ja tuetaan mm. väljällä asuntorakentamisella. Asikkalan monipuolinen luonto, maisema, pohjavesi ja kulttuuriympäristö asettavat rajoituksia kehittämiselle. Kylien kehittämisessä on otettava kulttuuriympäristön arvot huomioon. Vääksy sijaitsee Päijänteen ja Vesijärven välisellä kannaksella, mikä rajoittaa taajaman kasvumahdollisuuksia. Vääksyn sisäinen joukkoliikenne on heikko ja etäisyydet pitkiä. Kunnan taloudelliset resurssit ovat kohtuulliset mutta rajalliset. Kylien kehittäminen aiheuttaa paineita vesihuoltoverkoston kehittämiseen.